

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Yedéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:
LÁSZLÓ JOZSEF.

Egyösszám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

POLLHEGYEN.

— nov. 15.

(Sárospatak Thalyért.) Gyönyörű üdvözlétkben részesült Thaly Kálmán a Rákóczyak egyik székhelyéből. Sárospatakról. Novák Lajos akadémiai igazgató ünnepi városunk hírneves képviselőjét a „Sárospataki Füzetek”-ben, Rákóczy, Thököly és a bujdosók holttetemének hazaszállítása körül szerzett érdemeiért. Azt írja a tudós igazgató, hogyha már nem lehetett felfedezni, hazaszállítani II. Rákóczy Ferenc iródekjének, Mikes Kelllemennek hamvait, fektessék majdan ujkori iródeákja, Thaly Kálmának hamvait a nagy fejedelem mellé. Szép, — bár bajosan kivihető eszme — mert hiszen Rákóczyt katolikus templomban helyezték végnyugalomra. Bár azt is kívánjuk, hogy a Thaly Kálmánt holta után ért kitüntetések minél továbbra maradjanak, konstátáljuk, hogy a Thaly Kálmán földirészei nem is kerülnek a fejedelem sírboltjába, emléke együtt marad fenn a fejedelem emlékével ma és mindenkor, amíg Rákóczy emléke él e hazában. Ez pedig — jó hosszú lejáratu terminus.

(2600 vagon kikölcsönözve.) Nagy a M. Á. V. vagon-hiánya, a szállítmányokat nem tudjuk utnakindítani. Fiume felé meg éppen felkellett a szállítást függeszteni. Ennek oka — a mint Kossuth miniszter kijelentette — abban rejlik, hogy a Fejérváry kormány 2000 vaggont kölcsönzött ki Olaszországban. Gyönyörű história. Elcsapnák azt a szakács-

nőt, a ki a szomszédnak kölcsönözne ki a főző edényeit és szerszámait, mikor a gazda maga is vendégeket vár. Fejérváryt is elcsapták, csak hogy az ilyen tréfákért egy kis vagyoni felelősséget is lehetne megállapítani. Sőt egy kis beköpertázást is. Ki ad nekünk kölcsön vaggonokat, ha majd kissé — mozgositunk is Olaszország felé?

(Szépséghiba.) Szerbia rokonszenvez Magyarországgal. A budapesti egyetemi ifjuság ezért fáklýás-zenével vonult a szerb konzulátus elé. Megelőzőleg Kossuth Ferenc levelet írt ifjusági mozgalom vezetőinek, arra kérve őket, hogy ne forsirozzák a tüntétést és hagyják abba. Hisz Magyarországnak, miut ilyenek „hallgass” a neve a külfölddel szembe. Uj értelemben gyakorolhat pressziót Bécsből Kossuthra. Az ifjuság mindamelllett megtartotta a fáklýászenét, úgy gondolkozván, hogy a nemzeti kormány tagjai mégsem irhatnak olyan leveleket, a minők alá inkább a Tisza István gróf, vagy Fejérváry báró illenek, mint a Kossuth Ferencé.

Négy javaslat.

— nov. 15.

A képviselőház tegnap harmadszori olvasásban elfogadta a mértékhitelisétről, a külkereskedelmi statisztikáról szóló törvényjavaslatokat. Ha ehhez hozzá vesszük a tegnap elfogadott szabadhajózási javaslatot s a minap letár-

gyalt iparfejlesztési törvénytervezetet, megállapítjuk, hogy rövid idő alatt négy üdvös javaslattal állott elő a kereskedelmi miniszterium.

Kétségtelen, hogy ezen javaslatoknak ily rövid idő alatt való elkészítése emberfölötti munkát kívánt Kossuth Ferentől és kitünő államtitkárától, Sztéryni Józseftől. De tudjuk azt is, hogy a magyar politikának e két kiválósága máris uj javaslatokon dolgozik úgy, hogy belátható időn belül megint lesz alkalm a képviselőháznak munkálataikat elintézni. Legfontosabb ezek közül az ipartörvény reviziója, melyet évtizedek óta ígérgettek az eddigi kormányok, de soha komolyan munkába nem vettek.

A magyar társadalom tehát a legnagyobb bizalommal tekinthet Kossuth Ferenc további működése elé. Hisszük, hogy pótolni fogja, még pedig a lehető legrövidebb időn belül, azokat a nagy mulasztásokat, amelyek a régi kormányok lelkét terhelik s amelyek égetően nyomják a magyarországi iparosokat és kereskedőket. Minden javaslat, amely erősíti az ipart és kereskedelmet, egy lépéssel közelebb viszi az országot a várva-várt gazdasági függetlenséghez.

Csak két dolog kívánatos. Az egyik a képviselő urakra tartozik. Nem lehet tagadni, hogy a mai képviselőház, amely javarészen mezőgazdasággal foglalkozókból kerül ki, bizonyos féltékenyke-

Változatok.

XXX.

Sötét hajad hullámozó tengerével
 Takard be forró, lázas homlokom!
 S amellyel semmi drága kincs nem ér fel:
 Majd ott alatta ébren álmodom . . .

De ébren alva titkon összejárom
 A tündérkertek rózsás, szép honát
 S amit letéptem, mindenik virágom
 Szivedben él és pompázik tovább . . .

XXXI.

Találkozott a leánnyal
 A jó, örködő anya
 S nagy komolyan ilyenformán
 Pergett-zugott a szava:
 „Barna kis lány! Arra kérlek:
 Ne bolondítsd a fiam!
 Mert csapodár és szerelmes
 És poéta lelke van . . .”

Drága szépen elpirult a
 Kurta szoknyás kis bohó
 S két szép csókos ajakáról
 Gunyosan így folyt a szó:
 „Drága néni! Ha a fia
 Poéta és csapodár:

Nem kell nekem bolondítani —
 A bolondság — vele jár!”

XXXII.

Van egy leány valahol az éjben,
 Fehér ágyban álmodozva, ébren,
 Könnyes lesz a forró, puha párná . . .
 Ki tudja, hogy mit sirat az ára?
 Oh de amint lefolynak a könnyek:
 Érti, hogy a szive-lelke könnyebb!

Van egy fiu valahol az éjben,
 Lámpa mellett fenn virasztva, ébren,
 Két fekete égő szeme lángol,
 Verset ír a sirva alvó lányról . . .
 Pergő rimbe lefutnak a könnyek:
 De a szive nem lesz soha könnyebb!

XXXIII.

Körülvesz a lárma, zsi bongás,
 A mámor, a dal meg a fény . . .
 Látom a szemed ragyogását
 Tüzelve lobogni felém . . .
 E tűz, ragyogás simogatva
 Titkon a szívembe röpül
 S forró remegő szerelimmal
 Hálózza, köríti körül . . .

Mi édes e tűz, ez a háló,
 Ki sem tudom mondani én . . .
 Csak érzem, hogy benne viharzik
 A mámor, a dal, meg a fény!

XXXIV.

Lányszobád sok édes titkát
 Szent gyönyörrel, lopva nézem
 És amit két szemem itt lát:
 Mennysország az mindenképpen.

Sok szép holmi van-e mennyben;
 Lehet hozzá imádkozni . . .
 De én tudom kicsi szentem:
 Te vagy itt a legezebb holmi!

XXXV.

„Add kis kezéd! Menjünk a bércre föl,
 Ahol a hó csillogva tündököl,
 Amerre zug a Tarpatak,
 Ahol a csók — szabad . . .

Irigy szemektől nem kísérve, titkon
 Megállunk majd a bére fölött a hidon
 S lenézünk majd a szörnyü mélybe
 Szeretve — félve . . .

Hozzám simulsz remegve, vágyva;
 Mig én a viziszörnyek kardalába,

déssel, bizonyos maliciával nézi a kereskedelmi miniszterium magyar nyu reform-munkálkodását. Nos, hát kívánatos, hogy a parlament e tagjai teyenek le kicsinyes felfogásukról és gondolják át jobban a dolgokat. Gondolják meg, hogy akkor, amikor Kossuth az ipart és kereskedelmet erősíti, nem a mezőgazdaság ellen dolgozik. Sőt ellenkezőleg, mert éppen a mezőgazdaságnak érdeke első sorban, hogy legyen erős magyar ipar és kereskedelem, hiszen ezáltal emelkedik a fogyasztás, ha pedig emelkedik a fogyasztás, a mezőgazdaságnak értékesítési viszonyai csak javulnak.

A másik, amire Kossuth korszakalkotó munkásságának szüksége van, a politikai helyzet nyugodtsága és békesége. — Inter at ma silent musae — mondotté a latin példabeszéd — és igaza volt. De százszoros mértékben áll ez arra a nagy reform-munkára, amelyet Kossuth Ferenc kezdeményezett. Az országnak — ha élvezni is akarja a Kossuth munkálkodásának gyümölcseit, már pedig bizonyára akarja — kötelessége ébren őrködni, hogy a politikai helyzet nyugalmát se ki meg ne zavarhassa. Ebből pedig az következik, hogy ne ülünk föl rossz akaratu békerontóknak, első sorban pedig a letűnt korszak ama sötét alakjainak, akik hol hazugsággal, hol rágalommal, de mindig önző és hazafiatlan céllal akarnak hurkot vetni az új rend nyakába.

Bizunk a képviselőház többségének jóhiszeműségében és bölcs belátásában és bizunk az ország józanságában, hogy mindkét feltételt meg fogja adni Kossuth Ferenc működésében.

Politikai hírek.

— Vizsgálat egy kerületben Resi cáról táviratozzák: Nyáry Béla országos képviselő a kérvénnyel megadott nagyzerleci mandátum ügyében vizsgálatot folytat. Hetven tanu van kihallgatásra be-

Az örvényes, szilaj vizekbe
Virágokat dobok lihgve...

Es ott közal Istenhez, éghez,
Ott esküszünk örök hűséget...
Óh jöjj, siess velem!
Ott vár a szerelem...

Ne félj! Ha egyszer ott vgyunk:
Az őstermészet lesz papunk;
Fenyőerdő a — bibliánk;
A víz zenéje — hű imánk...

Ezt mondtam volna látod édes...
De Sorsatyánk bolond, szeszélyes
Es tőled lám nevetve eldobott...
Óh én szegény ütött-kopott!

Es mig Te fonn a zordon éjszakai
Jártál a bércei ifjan, szilajon:
En addig lenn a napsugáros délen
Egy bűns lánban égtem...

De vége már a nyári láznak
Es most, hogy ime, ujra látlak:
Ettan, Te tiszta, szent, Te édes,
Minden dalom csak a Tiéd lesz!

Szuayogh Barna.

idézve. A kérvényezőkről részéről Petrovic képviselő és dr. Rosenthal lugosi ügyvéd vannak jelen.

— **A tápéi választás.** Szegedről táviratozzák. A tápéi kerületben ma van a választás. Délig Rókk Iván függetlenségire leszavazott 210, Fodorecki Mór függetlenségire 70. A csendre 70 csendőr ügyel.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, nov. 15.

Nem lehet ebben a Házban olyan későre kitűzni az ülések kezdetét, hogy még mindig ne legyen korán. A mai ülést délelőtti 11 órára tűzték ki, de fél tizenkét órakor jutott csak ahhoz Návay Lajos alelnök, hogy megnyitsa. Ekkor azonban voltak legalább százötvenen.

Az ülés megnyitása után gróf Apponyi Albert, Latz Károly hagyatékának megvételeiről és a Ráth György muzeumának az állam részére való beszerzéséről szóló javaslatokat terjesztette be. A javaslatokat kiadják a bizottságoknak.

Hoitsy Pál, a pénzügybizottság előadója: A bizottság általános jelentését mutatja be s kéri annak kinyomtatását és szétosztását.

Gróf Apponyi Albert: A távol levő miniszterelnök nevében kéri, hogy a pénzügyi bizottság jelentését és a költségvetést a jövő esztendői ülésekre tűzzék ki. (Helyeslés.)

Az elnök: Javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését november 22-én, esztendőkönyv délelőtti tíz órakor tartsa s annak napirendjére a pénzügyi bizottság jelentését és a költségvetést tűzze ki.

Az ülés két perccel a megnyitása után be is fejeződött.

A tiszántúli ev. ref. egyházkerület közgyűlése.

Utolsó nap.

— Saját tudósítónktól. —

— nov. 15.

A mai nappal befejezést nyert a tiszántúli ev. ref. egyházkerületnek három napon át tartott közgyűlése. A mai gyűlés iránt nagyon csekély érdeklődés nyilvánult meg, ami annak tulajdonítható, hogy a jelentősebb pontok már mind letárgyaláltak, mára egykettő kivételével csupán kisebb jelentőségű ügyek maradtak.

A gyűlésről tudósítónk az alábbiakat jelenti:

Ma reggel 9 órakor nyitotta meg egyházi részről Dávidházy János esperes egyházi, világi részről pedig Dégenfeld József gróf főgondnok az egyházkerületi közgyűlés harmadik napját. Először Sas Béla aljegyző olvasta fel a tegnapi ülés jegyzőkönyvét, melyet az egyházkerületi közgyűlés minden változtatás nélkül hitelesítettnek jelentett ki.

Ma az első két napról lemaradt tárgyak kerültek tárgyalás alá. A közgyűlés tagjai kevés számban voltak jelen.

Csekély érdeklődés mellett olvasta fel Dicsőffy József főjegyző a tárgysorozat kapcsán hozott elnökségi határozati javaslatokat. Minden egyes pontot, — jelentéktelen kis ügyek voltak, — szó nélkül vett tudomásul a közgyűlés, illetőleg minden vita nélkül az elnökség javaslatát emelte egyhangulag határozattá. Csak egy pont körül támadt kisebb vita.

Ugyanis a hódmezővásárhelyi tanárok

kosztos tartási ügyében az elnökség azt javasolta, hogy a tanárok is tartásának költségeit. Erre Papp Imre szólalt fel a javaslat ellen, kérve a közgyűlést, hogy tiltsa el a tanári kar tagjait attól, hogy saját intézetük növendékeinek teljes ellátását adassanak Dóczy népiskolai felügyelő majd Muzsi János főgimnáziumi tanár szólt még e tárgyhöz, majd Papp Imre előterjesztett javaslatát visszavonta, mire a közgyűlés ez ügyben is az elnökség javaslatát tette határozattá.

Ezt követőleg ismét kisebb határozatokat hoztak, elfogadva minden egyes esetben az elnökség javaslatát. Majd a magyarizáció egyház közalapítványi járulékanál merült fel kisebb vita, de végeredményben az ez ügyben előterjesztett határozati javaslatot is elfogadták.

Fél egykor az elnökség a gyűlést beárta.

A délutáni ülés.

Délután négy órakor nyitotta meg ismét gróf Dégenfeld a gyűlést.

Apróbb ügyek következtek, melyeket gyors egymásutánban mozsoltak le. Majd Dicsőffy József előadó bejelenté, hogy Tisza István gróf Geszt határában levő, tiszaradványi pusztán saját költségén egy ev. ref. népiskolát építtetett.

Az egyházkerületi közgyűlés örvendtesen veszi tudomásul az iskola felállítását és elismerését nyilvánítja Tisza István grófnak, ki a nemzeti kultúra erősödésének újabb alapkövet tette le. Végül a gyűlés Isten áldását kéri a nagylelkű építőre és adakozóra.

Ezután a népiskolai bizottság által már előkészített hét ügyet veték tárgyalás alá és a bizottság javaslatát minden tárgyról határozattá emelték.

Miután a tárgysorozat teljesen ki van merítve, Dégenfeld József indítványára megválasztották a hitelesítő bizottságot Dégenfeld gróf elnöklése alatt Simonffy Imre, Dóczy Imre, Szale György, Könyves Tóth Kálmán személyében.

Ezután az elnökség az ülést beárta, mire szólásra emelkedett Széll Kálmán esperes és üdvözlőlvén az elnökséget, köszönetét fejezte a pártatlan odaadó elnöklésért, illetve vezetésért.

Dégenfeld gróf szívélyes szavakban köszönte meg az ovációt és ígérte, hogy ezután is szívvél, lélekkel és teljes odaadással fogja betölteni elnöki tisztét.

Zajos éjnyihar kísérte szavait. Ezzel aztán véget ért a háromnapos közgyűlés és a megjelentek egy jól végzett áldásos munka tudatával tértek haza.

Kuruc Vay Ádám temetése.

Temetés a szomszédban.

— Távirati tudósítás. —

Nyiregyháza, nov. 15.

Rákóczy híres tábornokának temetést országos ünnepek között szállították Vajára, a hol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. A megye valamennyi községe, Sóstó, Kemece, Devecser, Kis-Várda állomási lobogódiszben tisztelgnek a halott emlékének.

A Vay grófok berkesi kastélyán gyászba vont nemzeti lobogó leng. Nyiregyháza is kegyelettel adózik Vay Ádámnak. A város küldöttséggel képviselteti magát a temetésen és a város középületein gyászlobogókat tűztek ki.

A megyei bazdérium Uj-Fahértónál várja a vonatot, ahol a hamvak Szabolcs megye határát először érintik. A kormány nevében Mezőssy Béla és Tóth János államtitkárok jelennek meg. A kormány koszoruját Mezőssy Béla, a képviselőházét Kállay Leopold országgyűlési képviselő helyezi a koporsóra. A kis Vaján kora reggeltől talpon van mindenki. A házakat fehérre meszelték a falu egyszerű em-

berei, maguk pedig ünneplőben várják a meg-
térő nagy halottat.

Vaja, nov. 15.

A képviselőház, a főrendiház és számos törvényhatóság küldöttségeinek jelenlétében ma helvezték örök nyugalomra Vay Ádámot, Rákóczy kuruc brigádosát, akinek hamvait még a nyáron hazahozták Dancigból, de akkor csak ideiglenesen helyezték a Vay család sírboltjába. A hamvakat ma délelőtt kuruc nóták hangjai mellett kivették a sírboltból és a kormány adományozta díszsírhelyen helyezték el. Első koszorút a kormány nevében Tóth János államtitkár helyezte el. Óriási közönség jelenlétében folyt le az ünnepély, páratlanul lelkes hangulatban.

A kamara közgyűlése.

(Szabó Kálmán a kormány iparpolitikájáról — A vagyonhiány. — Az iparoktatás reformja.)

— Saját tudósítónktól. —

— nov. 15.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara tegnap általános nagy érdeklődés mellett tartotta meg közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozatában több jelentőséges és közérdekű tárgy foglaltatott, elsősorban a vagyonhiány mizériája, amelynek hatása érezhető az egész országban. Kiemelendő Szabó Kálmán elnöki beszéde, melyben a kormány iparfejlesztési akciójával foglalkozik.

A gyűlésről egyébként tudósításunk a következő:

A kamara tegnapi közgyűlése, melyen több igen jelentőséges közérdekű ügy került tárgyalásra, Szabó Kálmán elnökletével Szávay titkár, dr Rédei segédtitkár és dr Rácz fogalmazó előadásában következőleg folyt le. Napirend előtt Szabó Kálmán elnök ismertette a kereskedelmi kormányzatnak a hazai kis és nagyipar érdekében kifejtett munkálkodásait, tervbe vett intézkedéseit. A jelenlegi kormány egyik programmszerűen igyekezete a magyar kis és nagyipar, emellett a mezőgazdaság istápolása, megszüntetése. Erre a célra már az 1907. évi költségvetésben mintegy 2,400.000 korona van felvéve. Sőt az önkormányzat is behatóan foglalkozik ezzel a kérdéssel és 40 milliót szándékozik iparfejlesztési célokra fordítani. Végül ismertette a sztrájk törvényt.

Szabó Kálmán beszédét lelkes éljenzés zárta be.

Napirend elején az elnöki előterjesztések során bejelentésre kerültek az elnökség intézkedései a miskolci kamara 25 éves jubileuma ünnepe, az osztrák-magyar bank debreceni fiókja jubileuma, az acetilén-szabályrendelet, az osztrák-magyar bank váltóbiráói stb. ügyében. A számvevő bizottság jelentést tett a negyedévi pénztár és illetékvizsgálatról, mely teljes rendet talált.

Napirend során dr Rácz Lajos fogalmazó kiválóan érdekes előadást tartott a kisiparosok árgyezményeiről és a munkásokkal közös munkabérszövetségekről. Az előadás, mely a kamara megbízásából végzett beható tanulmányon alapszik, a kamarai jegyzőkönyvek mellékletei közt meg fog jelenni.

A titkári ügyforgalomról tett jelentés után a fakivitelűk szabályozása tárgyában a közgyűlés elfogadta az elnökség azon javaslatát, miszerint azzal dolgozó iparosaink országos szövetségbe egyesítése iránt a miniszter urhoz felterjesztés intéztessék s a mozgalomhoz való csatlakozás iránt a többi hazai kamara is megkerestessék.

A rendkívüli mérvű vasúti wagonhiány tárgyában sürgős enyhítő intézkedésért felterjesztést intézett a keresk. miniszter urhoz.

Szakoktatási ügyekben a debreceni mestertanfolyamok, a kerületbeli ipari és háziipari tanfolyamok, a debreceni iparos ta-

nonc-iskola szervezeti reformja az iparos tanoncoktatásnak általában reformálásának kerültek tárgyalásra.

A hadsereg bakkancesszállításának 1907 évi kiosztása tárgyában a közgyűlés tudomására hozatott, hogy a kerületbeli kisiparosság 1900 pár bakkaucra kapott megrendelést.

Kiállításai ügyekben a közgyűlés annak széles körben való kihirdetését határozta el, hogy a jövő évben Pécsen országos ipari kiállítás lesz, amelyen való részvétel a kamara iparosságára nézve ajánlatosnak tartja.

Pártolását mondotta ki több társkamara által kezdeményezett különböző közérdekű mozgalomnak pl. az állami ipari iskola végzett növendékeinek egy éven önkéntesi szolgálata, a fogyasztási szövetkezetek hatósági támogatása ellen, stb.

Az ugcsemegei kéményseprési szabályrendelet ellen beadott felelőbevitel tárgyában, s egy vidéki kéményseprő mester iparjogának régi realjogul leendő igazolása tárgyában véleményt mondott.

Véleményt alkotott több vásárugyben és pedig Tiszalök vásár áthelyezései, nagy bocskói újvásárok, Nagybánya és Szolnok helypénzszabályzata, Nyiregyháza piaci rendtartására vonatkozólag.

A borítaladó leszállítása mellett a kamara állást foglalt.

Egy debreceni pénzintézet kéziróló-üzlet berendezése tárgyában a szedhető díjak mérvét illetőleg tett javaslatot.

Számos államsegélyes kérelmet pártolólágg terjesztett a kereskedelmi m. kir. kormány elé.

Majo az iparjogi véleményvezetések után áttért a segélyezések iránt benyújtott kérvények elintézésére. A szolnoki továbbképző iparos tanfolyamnak 400 korona, a debreceni pineér szakiskolának 200 korona, készpénz segélyt folyósított. A munkások rokkant és nyugdíj egyesületének alapító tagjai közé pedig 200 koronával lépett a kamara.

A gyűlés késő esteli órákban ért véget.

Nagy gázrobbanás.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 15.

Veszedelemes gázrobbanás történt ma délben a Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarkán levő házban. A ház a Teréz-körút felőli oldalon az 54. számot, a Podmaniczky-utca felől a 20. számot viseli és a magyar államvasutak tulajdona. A háznak a Podmaniczky-utca felé eső részén van Pick Izidor butorszállító üzletete. Az üzletben ma délelőtt légszesz szerelők dolgoztak. A csővezetékei az első emeletig akarták meghosszabbítani. A falat kibontották és három szerelő dolgozott a vezetéken. Egyszerre, eddig még meg nem állapított okból óriási robbanás történt.

Hatalmas dörög töltötte be a környéket, majd földrengésszerű módon rengett meg a nagy bérpalota. Az ablakok bezúzódtak az ajtók sarkaiból repültek ki és az üzletnek választófalja, amely Rabitz fal, mindkét oldalon bedőlt. Az üzlet jobb oldalán van Cserna Károly gyümölcs-ereskedő üzlete, bal oldalról, pedig a Brenner-nővérek dohánytözséje. Mindkét üzletben az áru állványok leomlottak és a rajtuk elhelyezett áruk szanaszét hullottak az üzletben. A pillanat alatt történt robbanás rettenetes pusztítást vitt végbe. A három üzletet valóságos rombadöntötte, sőt az első emeleti ablakok is bezúzódtak.

A robbanás oly heves volt, hogy az után éppen akkor elhaladó körforgalmu villamos összes ablakait bezúzta és az üzlet előtt járók közül többet a földhöz vágott. Hihetetlen riadalom támadt a robbanásra. A szomszédos boltokból riadtan menekültek az emberek s csakhamar ezrekre menő tömeg állotta körül a romokat.

A robbanás következtében több apróbb zúzóást szenvedtek, négyen azonban súlyosan megsebesültek. Nyomban értesítették az esetről a rendőrséget és a mentőket.

A mentők pár pillanat alatt automobilon és egy szállító kocsi-val jelentek meg a helyszínen Visontek Győző mentő főorvos vezet-

sével. Legsúlyosabban sebesült Baruck Oszkár 39 éves mechanikus, aki a fején szenvedett égési sebet, Haschl János szerelő mester a fején és Pick Izidor 42 éves butorszállító a fején sérült meg.

Megsebesült még dr Horvát Miksa ügyvéd is, aki a robbanás pillanatában a villamos megállóhelynél állott és a szerteomló üvegdarabok a fejét zúzták be. Az ügyvédet Kertész utca 23 számú lakására, a többi három sebesültet a Rókus-kórházba vitték. A rendőrség részéről Pászán rendőrfogalmazó jelent meg egy szakasz lovas és gyalogos rendőrrel. A megejített rendőri nyomozás megállapította, hogy a robbanást a szerelők vigyázatlansága okozta.

Haschl szerelő ugyanis amikor a gázcsoportot megnyitotta, gyufát gyújtott. A kiömlő gáz a lángtól felrobbant. A rendőrség a megroggait üzletekből kilakoltatta a tulajdonosokat.

A katonai beszállásolás megszűntetése.

— Barakok építése. —

(Saját tudósítónktól.)

— nov. 15.

Végre... sohajthat fel Debrecennek minden házi gazdája, polgára, lakosa, végre megszűnik a katonai beszállásolás folytonosan kísértő réme. Megszűnnek az ezekkel jövő kellemetlen mizériák. Mert hisz Debrecen polgárságára óriási teher volt a katonai beszállásolás.

A háztulajdonosok házi katonai átvonulások, vagy a póttartalékosok tömegesebb hívása folytán valóságos ostromállapotnak vannak kitéve. Némelyik házba olykor oly sok katonát beszállásoltak, hogy kiszorították igen gyakran még a házigazdát családjával együtt saját lakásából.

A polgárság részéről ez mindenkor panasz tárgyát képezte és a tanács a panasz jogosultságát előismerve, megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a katonai beszállásolástól a város közönségét megszabadítsa.

Előterjesztést tett a tanács a közgyűlésnek ez irányban és azt indítványozta, hogy barakokat építsen a város. A közgyűlés az indítványt elfogadta és a szükséges költségeket is megszavazta a barakok építésére.

A barakok építését most már, miután a katonaság is hozzájárult a tervekhez, legközelebb megkezdik. A tanács mai üléséből jelentette ezt be a hadtestparancsnoksághoz azzal, hogy a hadtestparancsnokság tudassa ezt a hadügyminiszterrel is.

NAPI HIREK.

— Napról-napra.

— nov. 15.

(Jegyzet)

Mint a sebet fertőtől menten
Tartják az antiszeptikus szerek.

Lelked sebet így tartja tisztán
S gyógyítja meg nyugodt önérzeted.

— Csokonai születése napja.

november 15.

Pénteken van Csokonai születésének évfordulója, e napon, november 17-én utítja fel a Csokonai-kör hazugánys szokásához híven a költőnek édes bus emlékezéséül

A Kör ünnepi felolvasó ülésén ismét halani fogjuk Csokonainak mély érzéseit, magasan szárnyaló gondolatait és csapongó, vidám jó kedvét.

A debreceni művelt közönség és a tanuló ifjuság majdnem ünnepnek tartja ezt a napot és bizonyosan megtölti holnap, szombaton délután az Arany Bika dísztermét.

Az ünnepély tartalmas műsora itt következik:

1. Nyitány. Csokonai dallamokból összeállította Rácz Károly előadja: Rácz Károly zenekara.

2. Megnyitó beszéd. Mondja Géresi Kálmán, a Csokonai-kör elnöke.

3. A tihanyi ekhóhoz. Férfikarra átirta Mácsai Sándor előadja a városi dalegylet.

4. A magánossághoz. Irta Csokonai szavalja Lukács Juliska urnó, a városi színház művésznője.

5. A debreceni lunatikus. Irta és felolvassa dr. Csűrös Ferenc, a Csokonai kör választmányi tagja.

6. Csokonai szól. Költemény Irta és felolvassa Oláh Gábor, a Csokonai-kör tagja.

7. A csikóbőrös kulaeshoz. Férfikarra átirta Mácsai Sándor előadja a városi dalegylet.

A kör tagjai, valamint hozzátartozóik belépti díjat nem fizetnek. Belépti díj személyenként 1 korona; diák-jegy 20 fillér. Belépti jegy váltható, vagy tágul jelentkezhetsz Tóth Béla körű pénztáros gyógyszer-tárában, vagy ülés előtt a pénztárnál.

A debreceni ev. ref. tanítóképzőintézet „Csokonai” énekkara a hó 18-án délelőtt 10 órakor a főiskola énektermében Csokonai-ünnepélyt rendez a következő műsossal: 1. Csokonai-induló (nyitány); előadja a tanítóképzőintézet zenekara Karakas István 4. é. tk. vezetésével. 2. Csokonai emlékezete. Irta és felolvassa Madar Dezső 4. é. tk., a Csokonai énekkar elnöke. 3. Esküvés. Előadja a Csokonai énekkar Dávid Mihály 46. tk. praeses vezetésével. 4. Csokonai. Irta Lukács E., szavalja Kacsó Ignác 34. tk. 5. Solo; Soirées de Budapest, Oscar Rieding. Előadja Karakas István 46. tk. Saja Antal 3. tk. zongora kísérete mellett. 6. Tihanyi echó és a Csikóbőrös kulaeshoz, előadja az énekkar. 7. Török induló (záradékul) előadja az intézet zenekara. Az ünnepélyre ezután hívja meg az érdeklődő közönséget az elnökség.

*** Az akadémiai ifjuság Rákóczy ünnepélye** holnap pénteken délután 5 órakor lesz megtartva a Bika dísztermében, előre láthatólag nagy érdeklődés mellett. A nagy gónddal összeállított műsor, amint már jelentettük a következő:

1. Nyitány. Előadja a Magyar Testvérek zenekara. 2. Az ünnepélyt megnyitja: Miszti Mihály főiskolai szónok. 3. Lukács Juliska, a debreceni színház művésznőj szaval. 4. Rákóczy a határon. Lányi Ernő 61. Előadják: A debreceni dalegylet, a MAV. Egyetértés dalkör, és a főiskolai Énekkar Mucsai Sándor vezetésével. 5. Ünnepi beszédet tart Kun Béla dr. jogkari dékán. 6. Kuruc nóták. Zenekísérettel mellett éneklő Bay László, a debreceni színjátszótagja. Szűnét. 7. Bujdosó deákok. Dramolett. Irta: Oláh Gábor. 8. „Apotheosis”. Irta és előadja Szávay Gyula. 9. Rákóczy. Melodráma. Irta Oláh Gábor, zenéjét szerző Szoboszlói Kovács Béla. Szavalja Peleskay Sándor, zongorán kíséri Szoboszlói Kovács Béla. 10. Tárogatón kuruc nótákat ad elő Szenes Miklós. 11. A nagy temetés. Pályadíjnyertes óda, írta Vályi Nagy Gusztáv. Szavallja Balla Bertalan. 12. Rákóczy kar. Gróf Zichy Gézáról (a „Nemo” című dalműből) Előadják Ujfalussy Géza dr. zongorakísérete mellett, a debreceni Dalegylet, a MAV. Egyetértés dalkör és a főiskolai Énekkar Mácsay Sándor vezetésével.

*** Hibaigazítás.** Ma reggel megjelent lapunk „Késve” című költeményét nem Telegdi hanem Feleki Sándor írta.

*** A mentőegyesület közgyűlése.** A debreceni mentőegyesület december hó 2-án délelőtt a városháza nagytermében közgyűlést tart.

*** Csernátoni Kálmán meghalt.** Sokan ismerték városunkban azt a minden tekintetben derék fiatal embert, kinek halála hírért most közöljük. Csernátoni Kálmán elvégezvén jogi tanulmányait, a helybeli kir. törvényszéknél lett joggyakornok, s emésztő kórral torakában letette jogtudori szigorlatait, de már nem volt arra sem ideje, hogy magát doktorrá avathassa, fürdőkre kellett mennie, honnan halálos betegen anyjának s nagyszüleinél miskolczi otthonába tért meg, s itt mai nap, november 15-én reggeli hat órakor meghalt, hagyva maga után feledhetetlen fájdalommal, édesbus emlékezetet. Temetése f. hó 17-én, szombaton lesz. Halálát sok debreczeni jó barátján és ismerősein kívül városunkban közelebbről nagybátyja, Csiky Lajos theol. tanár és családja gyászolja.

*** A bősörményi Bocskay szobor.** Holnap délelőtt 8 órakor indul Bősörménybe a Bocskay szobor ügyében alakult bizottság, melynek elnöke Kovács Gyula alispán. Ezen a bizottsági ülésen határozzák el, hogy mikor és hol állítják fel a bősörményi Bocskay szobrot.

*** A szicíliai tengerparti ünnepély.** A debreceni jótékony egylet december 15-dikén tartandó szicíliai tengerparti ünnepélye sikere ügyében serényen dolgozik a mulatságrendezési bizottság. A rendezőség ez alkalommal nem bocsát ki névre szóló meghívókat, hanem a hírlapok útján hívja meg a páratlanul szépek ígérkező ünnepélyre városunk közönségét. Az ünnepélyből befolyó jövedelemből a egylet bizonyára sok árvának szerez örömet és sok szegényt fog segíteni a tél hideg napjaiban. Jegyek kaphatók Molnár Ferenc ur. üzletében. Pályajegy 12 korona. Személyjegy 3 kor, Gyermekek-jegy 1 korona.

*** Kereskedők és iparosok figyelmét** a debreceni kereskedelmi és iparkamara ezennel felhívja az aknaszlatinai kir. főbánya hivatal által közzétett árlejtésre. Verseny tárgyát képezi szén, szalma, olaj, tölgyfa stb. szállítása. Az ajánlatok 1906. nov. hó 26-án, d. e. 10 órájára nyújtandók be. A bánatpénz összege 5 százaléka elhelyezendő az ajánlat kapcsán. Az ajánlat az aknaszlatinai főbányahivatalhoz küldendő. Továbbá a nyiregyházi kir. törvényszék által közzétett árlejtésre. Verseny tárgyát képezi a tiszalóki kir. járásbírósi épület és fogház felépítési munkák bérbeadása. Az ajánlatok 1906. dec. 19. nap d. e. 11 órájára nyújtandók be. A bánatpénz 5 százaléka elhelyezendő az ajánlat kapcsán. Az ajánlat a nyiregyházi törvényszékhez elnöki osztályba küldendő. A munkácsi honvéd gyalogezred közérkezési bizottsága által közzétett árlejtésre. Verseny tárgyát képezi 300 méter m. marhahús. Az ajánlatok 1906. nov. 29. d. e. 9 órájára nyújtandók be. A bánatpénz összege 500 kor. elhelyezendő az ajánlat kapcsán. Az ajánlat a munkácsi honvéd gyalogezred közérkezési bizottságához küldendő.

A Szent Erzsébet nőegylet elnöksége ezután kéri mindazokat, kiknél a karácsonyi vásárra gyűjtő iverk vannak, hogy sziveskedjenek azokat a kegyes adományok megjelölésével a gyűjtő-iven aluliroitak valamelyikéhez minél előbb eljuttatni.

*** Elgázolt táborigyelés.** Budapestől táviratozzák, hogy ma végkép kiderült, hogy Szeghény tegnapelőtt éjjel a prágai expresse vonat által elűtött táborigyelés halála után nem rabolták ki. Halottrablásról egyáltalán nem lehet szó, amennyiben a kerék 4200 koronát irónaptárában megtalálták. Szeghény nem vitt magával semmiféle pénzt.

*** Tilos a pártütés.** Makóról írják: Battonyán szerb jótékony egylet alakult, amelynek alapszabályait a belügyminiszter

nem hagyta jóvá azzal a megokolással, hogy jótékony egylet nemzeti jelleggel nem alakítható.

*** Réthy Laura Amerikában.** A clevelandi magyarok lapja, a Szabadság nagy művészi körtről ír. A fenti lap, de valamennyi nagyobb amerikai lap a legnagyobb lelkesedés hangján közli, hogy Rudnyánszky Gyuláné Réthy Laura, a magyar színházak ünnepelt énekesnője az Egyesült Államok nagyobb városaiban hangversenyt tart. Az ottani újságok, de főleg a magyar nyelvűek hasábot írnak róla, arcképeit közlik és olyan lelkesedéssel fogadják, amivel művésznőt a yankee k hazájában talán soha.

*** Elűtötte a biciklivel.** Ma délelőtt 11 órakor a megyeháza épülete előtt Weinberger Ernő a Singer varró gép ügynöke biciklijével elűtötte Rózsa Eszti nevű esetét. Komolyabb sérülés nem történt csupán, Rózsa Eszti kezében levő csupor tört össze.

*** Öngyilkos bankhivatalnok.** Tegnap számunk távirati rovatában már megemlékeztünk Schmidt Samu marosvásárhelyi bankhivatalnok öngyilkosságáról. Ma a következő részleteket jelenti tudósítónk: Vátsárra virradólag, miután a jogászok táncestélyéről hazakísérte menyasszonyát családjával, Maroszentkirályról reggel 8 órakor visszatért Marosvásárhelyre. Nemsokára két barátja kereste fel, kikkel borozgatott. Egyszerre csak felállott és irásztaláról egy ceruzával megcimzett levelet nyújtott át egyik barátjának a szavakkal: „Gondoskodjatok, hogy Gizuska megkapja a levelet!” S azzal belépett hálószobájába s halántékán lőtte magát s azonnal meg is halt. Tettének oka ismeretlen. Hivatalában példás szorgalmat tanúsított s mindent a legnagyobb rendben hagyott hátra. Ma délelőtt lesújtott szülei is megérkeztek és részt vettek fiuk délutáni temetésén, mely nagy részvét mellett ment végbe.

*** Amerikában letartóztatott magyar gróf.** Newyorkból jelentik: A rendőrség tegnap letartóztatta Festicich Gyula magyar grófot, akit a felesége azzal vádol, hogy Arthur nevű 9 éves fiát még március 20-án megszóktatta az anyai házból. Festicich hosszabb ideje él Amerikában 1876-ban nősült meg, a felesége amerikai leány. Mindaddig boldogan éltek, míg aztán a grófné a válászhadító szekta tagjává nem lett. Azóta rosszul éltek, végre a férj megindította a válópórt. A bíróság a gyermeket az anyjának ítélte oda, de most a gróf megszóktatta tőle. Ezért került a rendőrség börtönébe.

*** Az Irsay ügy.** Az erdélyi ref. kerületi főtörvényszék tegnap tartott nyilvános gyűlésén foglalkozott Irsay József volt kolozsvári lelkésznek felbontásával. A bíróság hosszas és alapos tárgyalás után hozott egyhangú végzése szerint az alsófoku törvényszéknél Irsay József ügyében hozott végzést, mely a porujitást elutasította, feloldotta. És az ügyet kiegészítésre és új végzés hozatalára visszautasította az alsófoku törvényszékhez. Tehát perujítás lesz ez ügyben. Az ítéletről az alsófoku törvényszék és a felperes értesítettet fog. A kerületi főtörvényszék ezután más fegyelmi ügyek tárgyalására tért át. A törvényszék ülésén többen voltak jelen Irsay hívei közül, kik az ítéletet kihirdető dr. Bartók György püspököt megéljenzték.

*** Szerellem helyett — Afrika.** Berlinből jelentik: Vilmos császár Joachim Albert herceget, akinek nevét legutóbb Sulzer Anna színésznővel sokat emlegettek, a testőrdragonyos ezredtől a délnyugatafrikai csapatok-

hoz helyezte át és a herceg a legközelebbi hajójával Afrikába indul. A herceg tudvalevőleg feleségül akarja venni Sulzer Annát.

* **A mulatság vége.** Csikszereda egyik vendéglőjében katonatisztek és polgárok hallgatták a cigánybanda édes-bus nótáit. A polgárok jókedvükben énekelni kezdtek. Ennek eredménye az lett, hogy a tisztekkel szóváltásba majd verekezésbe elegyedtek. A tisztek kardot rántottak, míg a polgárok székekkel védték magukat. A zajra a szomszéd szobából segítséget kaptak a polgárok s így sikerült egyiküknek a tiszti kezéből kiesvarni a kardot. Később, a dulakodás hevében, az elvett karddal olyan szerencsétlenül sújtott a tiszti fejére, hogy az 14 cm. hosszú fejszeggel került a kórházba.

* **Örmester ur mulat.** Budapestről jelentik: Nagy botrány színhelye volt az éjszaka a Rákóczy uton levő Anna-kávéház. Ugy éjfél tájban széles jókedvvel állított be a kávéházba Vaskó János m. kir. testőrségi örmester több barátjával. Leült egy asztalhoz, ahol nagy hangon mulatott. Egyszerre felugrott az asztaltól, kirántotta a kardját és harsány hangon kiáltotta el magát:

— Ahol én mulatok, ott ne mulasson zsidó! Ki innen minden zsidóval!

Ezzel neki rontott az egyik asztalnál ülő házaspárnak. Kardjával végig vágott az asztal márványlapján úgy, hogy az kettétört, majd a házaspárt kezdte ültelgelni. A fiatal ember és asszony riadtan menekültek ki a kávéházból. Az örmester kardjával hadonászva folytatta az üldözést. Iszonyu riadalom támadt, az emberek menekültek a dübörgő elől, míg végre a kávéház rendőrt hívott. Az 1668 számú rendőr éppen akkor lépett be, amikor Vaskó neki rontott egy vendégnek:

— Ki innen civil bagázs!

A rendőr igazolásra szólította fel a dübörgő örmestert, aki helykén válaszolta:

— Rendőr nekem nem parancsol! Én Szentpéteri Zoltán tiszthelyettes vagyok.

A rendőrnek azonban nem imponált a nagy hang. A dübörgő örmestert lefegyverezte és bevitte a térparancsnoksághoz, ahol letartóztatták.

* **Rejtelmes eltűnés.** A beztercei rendőrség táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy a múlt hónap 28-án Nagyenyed és Tóvis között a személyvonatról rejtelmes körülmények között eltűnt Thomac Frida, egy beztercei tekintélyes polgár 21 éves leánya. Hozzátartozói attól félnek hogy bünténynek esett áldozatul vagy leánykereskedők kezeibe került. Az eltűnt leány kicsi, erős testalkatú, haja szőke, szeme szürkékék.

x **A legjobb pörkölt kávé,** folyton frissen porgelve *Félegyházi Jánosnál* Piac-Miklós-utca sarkán.

x **Meguyiltak a Hungária kávéház** újonnan átalakított s tetemesen megnagyobbított helyiségei. Az intelligens családok egyedüli találkozó helye. — Naponta zene estély. — Hideg buffet. — Saját termései borok. Tisztelettel Weichinger Károly.

x **Az Arany Bika kávéházban** minden este cigányzene.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Pénteken, november 16-án „Bolond”, operette. (B)

Szombaton, november 17-én, Csokonay születésének évfordulója alkalmából: Csokonai prólóg, utána: „Az asszony”, színmű. (C)

Vasárnap, november 18-án, délután „Kis herceg”, operette. Este „A mádi zsidó”, életkép. (Ujdonság, kis bilet.)

| **„Szép Ilonka”** Szávay Gyula regényes daljátékából megkezdődnek a színpadi próbák a daljáték fő szereplői Zilahyné,

Fóthy Frida, Radó Anna, Polgár, Arkossy, Bay, Békés, Sarkadi stb. A daljátékhoz teljes új díszlet készül.

| **Vasárnapi előadások.** Vasárnap két előadás lesz. D. u. 3 kor mérsékelt helyárrakkal színre kerül Lecogu bájos zenéjű operettje. A „kis herceg” a cím szerepben Zilahynéval kivüle részt vesznek Vida Ilona, Radó Anna, Arkossy és Polgár. Este fél 8-kor rendezes helyárrakkal színre kerül dr Guthy Soma mulattató életképe. A „Mádi Zsidó” ujdonság itt először. A darabhoz a zenét Bara Izso írta. A minden ízében mulattató darab főszereplői Polgár, Arkossy Sarkadi, Deasy, Vadász. A nők közül részt vesznek Lónyai Piroška és Szakácsné.

Egy volt debreceni kereskedő sorsa.

Hegedüs Ármint Szombathelyen letartóztatták.

— nov. 15.

Több ízben megemlékeztünk már egy volt debreceni kereskedő, Hegedüs Ármint bűnpöréről, melyet aradi vétkes csalárd bukása idézett elő.

Ugyanis Hegedüs Ármint, kinek hosszabb ideig itt Debrecenben a Ranunkel háztan is volt üzlete pár hónappal ezelőtt itt hagyta városunkat és Aradra költözött, hol fényes rózs és rövidáru üzletet nyitott.

Üzletét azonban már eleinte is hitelezői megároslására alapította. Egyre-másra rendelte hiteire az árukat, amelyeknek értéke természetesen fedezetlen maradt, és pár ónap múlva aztán bejelentette a bukást.

Bűnös üzletmei azonban csakhamar napfényre kerültek. Kiderült, hogy az áruk egy részét potom áron eladta és az így befolyó pénzüsségeket nem üzleti ügyei rendezésére, hanem magán céljaira használta fel. Kiderült továbbá, hogy az áruk nagy részét ismerőseivel titokban azzal a céllal helyezte el, hogy majd a csőd ügye után azokat értékesítse, új medőn, bár bűnös uton nagy vagyonra tesz szert.

Hegedüs az ügyében megindított vizsgálat után azonnal megszökött Aradról. Az ottani ügyészség természetesen rögtön a legszélesebb körű nyomozást rendelte el elfogására végett.

Eleinte azt hitték, hogy Debreczenben lakó rokonaihoz szökött, azonban ez nem bizonyult valóznak, mert a debreceni rendőrség csak annyit tudott kinyomozni, hogy valószínű — hogy Hegedüs Szombathelyen tartózkodik.

A rendőrség táviratot intézett a szombathelyi rendőrséghez, mely hosszas keresés után csakugyan kinyomozta Hegedüs Ármint hollétét. Egy ottani nagyobb divat-üzletben volt alkalmazva. Legott le is tartóztatták és átkísérték az aradi ügyészség fogházába.

A megindított vizsgálat szálai ide Debreczenbe is elnyulnak, Hegedüs itteni üzleti viszonyai felderítése végett, amelyek szintén nem a legrózsásabbak és nem a legszolidabbak voltak.

Kiűtötték a szemét.

Véres verekezés.

A sorozás után.

(Saját tudósítónktól.)

november 15.

A szomszédos Hajduböszörményben végtelen kimenetelű verekezés történt ma a délutáni órákban. Valóságos ütközet fejlődött ott ki a most folyó sorozások alkalmából a

felsőjósai és a böszörményi parasztlégénység között, melynek súlyos és véres eredménye lett. Sok legény szenvedett többé kevésbé súlyos sérüléseket, de legveszedelmesebb a sérülése Szahu Mihály felsőjósai lakosnak, kinek még a balszemét is kiűtötték.

Az esetről tudósítónk a következőket jelenti:

Az elmúlt napokban és még a mai nap folyamán is serényen folytak a sorozások Hajduböszörményben. Nagy számban gyűltek össze a közeli falvakból a hadkötéses legények. Természetes, hogy a sorozások nem folyhattak le apró csatározások nélkül. Különösen a felsőjósai legények virtuskodtak leginkább, amit nem jó szemmel néztek a többiek.

Ma aztán kegyértöresre került a sor. Összetalálkoztak egy kereszében. A borgőze még csak jobban fokozta harci kedvüket, ugyannyira, hogy pár óranegyed múlva már repültek a levegőben a fokosok és a fustélyok.

A verekezés oly általános és oly nagy mérvű lett, hogy csak az időközben értesített és a helyszínre vonult csendőrség tudott csak rendet csinálni, az ottani rendőrség elégtelenségnek bizonyult.

A verekezésnek több áldozata van, de legsúlyosabb a sérülése Szaku Mihály 21 éves parasztlégénynek, ki a fején a homlok-táján szenvedett oly súlyos sérüléseket, hogy a bal szemvilágát elvesztette. Szakut meg az est folyamán be szállították a debreceni kórházba. Állapota veszélyes. A csendőrség megindította a vizsgálatot.

Egy kötény korom.

Az ál kéményseprő.

(Saját tudósítónktól.)

— nov. 15.

Végtelen nagy furfanggal végrehajtott tolvajlást jelentettek be ma a rendőrségen; Varchol Tamásné Haláp utcai lakoshoz a napokban beállított egy kéményseprő és előadta, hogy a kéményt fogja megvizsgálni. Varcholnénak csak a cselédje volt otthon. A kéményseprő egy darabig vizsgálta a kályhákat, majd odaszólt a cselédhez:

— Menjén csak ki a konyhába és nyissa ki a tűzhely csapóajtóját, én addig a szobában levő kályhával ugyanazt teszem. Megakarom próbálni a kémény léghuzát.

A cseléd szót fogadott. Mikor a szobába visszatért, a kéményseprő egy kötényt fogott kezében és ezt mondta:

— Nézze, mennyi kormot szedtem ki!

Meg is mutatta. Az egész köténye tele volt vele. A kéményseprő távozott és csak jó későn vették észre, hogy vele együtt eltűnt a szobából több értékes holmi: egy nikkellóra, arany óra, két gyűrű és egy pénztárca, melyben 13 korona volt. A kéményseprőről csakhamar kiderült, hogy notárius tolvaj és több helyen próbálkozott már sikerrel. Már el is fogták. Nohoda Mátyásnak hívják jánosdai születésű és cukrászeged. Mikor megkérdezték tőle, hogy miért választotta éppen a kéményseprő uniformist, ezt válaszolta:

— „Tapasztalatból” tudom, hogy azzal szemben nem viseltetek bizalmatlansággal. Azt tartják hogy szerencsét hoz, mindazonáltal a rendőrség erőlyesen nyomoz előéletére vonatkozólag is.

Debreczeni krónika.

Apró esetek.

A csalhatatlanok.

Egy kisebb kávéházban, ahol állandóan kétes existenciájú gentlemanek keverik a harminckét levél bibliát, kártyázás közben hol az egyik ugrik föl, hol a másik és leosapva kártyáit ezt kiáltja:

— Játsszék veled a római pápa!
Egy eszöndes szemlélő miután már vagy tizs or egymásután hallotta emlegetni a római pápát, megkérdezi az egyik játékost:
— Miért mondják maguk egymásnak folyton „játsszék veled a római pápa?” Ez csak nem olyan rossz kívánság.
— Dehogy nem. A mi társaságunkban a lehető legrosszabb.
— Miért?
— Mert a római pápa — esalhatatlan...

Elmebeteg.

Egy életbiztosító társaság titkára beszéli, hogy egy vidéki magyar biztosítási ajánlatot tesz. Az ajánlati ívnek van egy kérdőpontja, amely így szól?

— Van-e a családban elmebeteg?
A magyar ezt így töltötte ki:
— „Nem vót instálom egy se. Sem az apám, se az anyám, se az ör-gapám, se az öreganyám. Se az asszony apja, se öregapja. Egyedül az én eszemet vette el az a jó Isten. mikor a sógornak aláírtam a váltót...”

A papagály.

Egy figyelmes, ifju férjjel történt meg ez az eset. Hivatalba menet egy madárke reskedő kirokatában nagyon megtetszett neki egy papagály. Bement a boltba, megvette a madarat és haza küldte a feleségének.

Délú án a figyelmes, ifju férj haza ment ebédelni. Az első kérdése persze ez volt:

— Megkaptad a madarat?
— Megkaptam! — felelte az asszonyka és azután neki láttak az ebédnek.

A leves, a marhahus pompásan izlett a férjnek; de különösen izlett neki a szárnyas. Háromszor is vett belőle a tányérjára és a végén is nagyokat csámesogott elragadtatásban.

— Te, asszony, — kérdezte aztán, — mi volt ez? Kaesa? Liba? Csirke?

— Ez a papagály volt! — felelte az asszony.

— A papagály? Hát te azt megsütötted?

— Meg én!

— De hiszen az a madár beszélni tudott!

— Beszélni tudott? ... Hát akkor — mért nem szolt? ...

TÁVIRATOR

A hercegprimás beteg.

Budapest, november 15. Vaszary Kolos hercegprimás súlyosan megbetegedett úgy, hogy egy hónapig is kénytelen lesz az ágyat őrizni.

Wekerle Bécsben.

Bécsből jelentik a Magyar Távirati Irodának: Wekerle Sándor dr. miniszterelnök ma reggel Bécsbe érkezett. Délelelőt 11 órakor Wekerle miniszterelnök külön kihallgatáson jelent meg 6 felsége előtt.

A tápei választás eredménye.

Budapest, november 15. A tápei kerületben késő este végződött be a szavazás. Röck Iván függetlenségi jelöltet 200 szótöbbséggel megválasztották.

A ragály ellen.

Konstantinápoly, nov. 15. Az egészségügyi tanács strendekte, hogy minden Trieszából jövő provenienciát e hó 11-étől kezdve orvos vizsgálatnak kell alávetni.

A viharos tenger.

Erest, nov. 15. A viharos tenger megakadályozta hogy a Goestron ellentengernagy parancsnoksága alatt álló hajóhad osztály, melyet mára vártak ide, a kikötőbe behajózzon.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, november 15.

Buzakinálat kielégítő, vételkedv jó. Tartott irányzat mellett 45.000 métermázsa került forgalomba 5 fillérrel magasabb áron. Egyébb gabonanemek közül zab igen szilárd, rozs tartott, teengeri változatlan.

Idő: hideg.

Buza áprilisra	15.04—06.
Rozs áprilisra	13.60—60.
Zab áprilisra	13.42—44.
Tengeri 1907 májusra	14.86—88.
Répacz augusztusra	10.38—40.
Rozs októberre	26.60—80
Zab októberre	—
Tengeri augusztusra	—
Tengeri szeptemberre	—
Buza októberre	—

Szerkesztői-posta.

(Érdeklődő!) Hiszen azt az olvasott regényből, a Jókai Mór „Egy az Isten” című regényéből is kivethette, hogy a „carbonasi” — olasz szó, annyi mint szénegető — mit jelent. A múlt század elején Olaszországban nagyon elterjedt örszreesküvő szövetkezet volt az. Az idegen hatalmak és a monarchikus forma eltörlésére törekedtek. Párisból kormányozták a Buonarotti vezetése alatt. Ebből lett később a „Fiatall Olaszország.” A mai maffia — tagjai a s naffiozók — nem oly nemes öll örszreesküvés; gyilkolnak, rabolnak, sikkasztanak és minden körben levő pártfogóink tartják tőlük távol a bűnhődést. Az mondják, hogy Naso, a volt kultusz-miniszter is közéjük tartozik. Mindamellert elég népszerű férfi.

2. A „don” (latin donimustól) valaha a királyok hercegek, főnemesei, majd a közhivatalnokok címe volt, ma minden urféle embert címeznek így. Anogi mint ur. Donna (donnya) az urinők címe.

Városi Színház.

Bérlet 41. sz. (B) Bérlet 41. sz. (B)

Ma péntek, Debrecen, 1906. nov. 16-án:

A bolond.

Operette 3 felvonásban.

Holnap, szombaton, nov. hó 16-án:

Osokonai születésének évfordulója alkalmával:

Csokonai emlékezete.

Irta: Vályi Nagy Gusztáv.

Szavalja: Szakács Andor.

Ezt követi:

AZ ASSZONY.

Színmű 4 felvonásban.

Aláírási felhívás.

A Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet

XI-ik évtársulata megszalkult s ez uton hívja fel Debrecen sz. kir. város közönségét az új évtársulatba való belépésre.

A Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet XI-ik évtársulata — az alapszabályok módosítása következtében — már hat évre alakul, miáltal a tagoknak lehetővé tételük nagyobb kölcsönöket és kely teli befizetés mellett igénybe venni.

A szöv tkezet tagjai 20 fillér heti törzsbetéteik alapján 60 korona hitelt tarthatnak igényt az al pszabályok feltételei értelmében, jelzálogos kölcsönként pedig ugyancsak 20 fillér heti törzsbetét alapján 120 koronát kaphatnak.

A Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet az elmúlt 10 év alatt

7 millió 600.000 korona hitelt folyósított

tagjai részére.

A szövetkezet tagjainak száma az 1906-ik évben belépett 1162 taggal 2801-re szaporodott, akik 68000 örszbetéttel segítik elő az intézet alapszabályszerű céljait.

A szövetkezet kölcsönállománya a mai napon

egy millió 382.808 korona

és a most kezdődő 6 éves évtársulat újabb erőt nyújt a tagok nagyobb hiteligényeinek kielégésére.

A szövetkezet tagjai 20 filléres törzsbetéteket fizetnek be 6 illetve 12 éven át, a mely befizetésekkel könnyen és kényelmesen törlesztik a törzsbetéteknek megfelelőleg felvett kölcsönöket.

Minden 6 év le eltével az évtársulat felszámol és az évtársulat vagyona a tiszta haszonnal együtt a tagok között felosztatik.

A kölcsönök folyósításánál a Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet nem szed információ díj és más címeken a kamatot drágító illetékeket, hanem a pénzügyi kama -viszonyaihoz képest a legmérsékeltbb kamatlábat alkalmazza.

Az igazgatóság határozata értelmében az új évtársulatba belépő tagok már 1906 október 15 ikétől igényt tarthatnak kölcsönökre a nélkül, hogy a folyó év elmúlt heteinek betétei levonásba hozatnának, vagy a felek mulasztási illetékekkel terheltetnének.

Vidéki tagok befizetéseiket bérmentve, chequek utján teljesíthetik.

A XI-ik évtársulatba való felvétel iránt jelentkezések az intézet hivatali helyiségében Piac utca 83. sz (Hartstein ház) alatt teljesíthetők.

Kelt, Debrecenben 1906. évi október hó 12-én.

„POLGÁRI TAKARÉK- ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET” DEBRECENBEN:

Weszprémy Zoltán
Hajdúvármegye és Debrecen
város főispánja, alelnök.

Rásó Gyula,
kir. tanácsos, elnök.
Dr. Freund Jenő,
ig. jegyző, jogtanácsos.

Katz Jakab,
alelnök, ügyv. igazgató.

Krizantémum kiállítás

DEBRECENBEN.

Szó esett arról a debreceni lapokban, hogy Debrecenben az idén

Krizantémum-kiállítást

rendeznek, de ez tényleg elmaradt. Mint minden évben, én az idén is sok *Krizantémum* fajtát neveltem, részét a budapesti országos Krizantémum kiállításra el is küldtem, hol a harmadik díjat el is nyertem, mind a mellett, hogy nem voltak teljesen kivirágozva, de a kiállítás vége felé nagy feltűnést keltettek, és mind el is keltek jó árban. Ezt a szép látványosságot óhajtom most a debreceni közönségnek is bemutatni s becses figyelmét felhívom a folyó hó 18-án üzlethelyiségemben rendezendő **Krizantémum** kiállítás megtekintésére, mely egész nap látható lesz, este pedig kivilágítás mellett.

Kiváló tisztelettel

PACZELT JÁNOS.

Legjobb szabásu

glace, svéd és szarvasbőr
keztyük

Schön Sándor

keztyű, kötszer és orvosi műszertárában

DEBRECEN,

Piac-u. 12. (Stenczinger-ház.)

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)

pirulák hasonló készítményeknél minden tekintetben fejlebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyöngöden hashajtók, vér tisztítók; egy gyógyszerem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák.

SZÉKSZORULÁS

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsőjük végett még gyermekek is szívesen veszik be. 5 darabot tartalmazó doboz 30 fillér, egy tükercs mely dobozt. ismét 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 45 fill. A pénz előleges beküldése mellett egy tükercs bérmentve szállítatik.

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük azonban Neustein Fülöp hashajtó-labdacsait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvény-szerűleg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

Neustein Fülöp „Szent Lipót”-hoz címzett gyógyszer-tára Bécs, I., Plankeng 6. Kapható: Debrecen: Balázs Odön, Füleki Pál, Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B. gyógyszerész uraknál.

Hirdetések

FELVÉTERNEK E LAP KIADÓHIVATALÁBAN, Csapó-utca 9 szám. — Telefon szám 275

TÖRÖK szerencséje ÖRÖK

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **27 millió** koronánál több **nyereményt** fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a **két legnagyobb** nyereményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat a 600.000 koronás főnyereményt,

a legnagyobb 400.000 koronás főnyereményt,

továbbá 5 á **100.000**, 3 á **90.000**, 3 á **80.000**, 3 á **70.000**
4 á **60.000**, több **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**
15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000
500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 19-ik magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut

és összesen **16 millió 457.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona,

továbbá 1 jutalom **600.000** 1 nyeremény **400.000**, 1 á **200.000**, 2. á **100.000**,
2 á **90.000**, 2 á **80.000**, 2 á **70.000**, 2 á **60.000** 1 á **50.000**, 3 á **40.000**,
3 á **30.000**, 6 á **25.000**, 9 á **20.000**, 13 á **15.000**, 44 á **10.000** korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

¹/₈ eredeti sorsjegy frt. —.75, vagy **K 1.50**; ¹/₄ eredeti sorsjegy frt **1.50** vagy **3** korona.
¹/₂ „ „ „ **3.—**, „ „ „ **6.—**; ¹/₁ „ „ „ **6.—** „ **12** „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyre kérünk azonnal, de legkésőbb

1. november hó 22-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfogynak.

Török A. és Tsa

Sürgőycim:
Törökék, Budapest.

Bankház R.-T. BUDAPESTEN.

Sürgőycim:
Törökék, Budapest.

H a z á n k l e g n a g y o b b o s t á l y s o r s j á t é k - ü z l e t e .

Főáruháuk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Szervita-tér 3a.**

I. fiók: **Váci-körut 4a.**

II. fiók: **Teréz körut 46a.**

III. fiók: **Muzeum körut 11a.**

Magyar államvasutak menetrendje.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmár (teher v. sz. sz.)	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	22
Szerencs — S.-A.-Ujhely-Kassa f.	d. u.	4	25
m. á. vasúttól	reggel	5	35
vásártérről —	reggel	5	44
m. á. vasúttól	d. e.	8	09
vásártérről —	d. e.	8	16
H-Béasszörmény	d. u.	11	11
H-Sz.-Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	24
m. á. vasúttól	d. u.	4	47
vásártérről —	este	7	—
m. á. vasúttól	osta	7	07
vásártérről —	reggel	4	35
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	56
vásártérről —	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v. -tól	d. u.	5	16
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Debrecenre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
Az d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Lászlógy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	48
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	3	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Lászlógy. — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46
Szatmár — M.-Sziget felől — —	d. u.	4	12
Csak M.-Sziget felől — — —	este	10	11
Szatmár felől — — —	este	6	40
Kassa — Miskolc felől — — —	este	8	18
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	d. e.	11	31
vásártérről —	reggel	7	33
m. á. vasúttól —	d. e.	7	40
vásártérről —	este	6	22
H-Béasszörmény	este	6	28
felé	d. u.	8	29
vásártérről —	d. u.	8	35
m. á. vasúttól —	d. u.	7	44
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	54
F.-Abony felől m. á. vasúttól	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	35
O.-Kócs — Polgár felől m. á. v. -hoz	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

SZAKVELEMÉNYEK

AZ

ESTERHÁZY COGNACRÓL:

A magy. kir. műegyetem borászati laboratóriuma által hivatalosan megejtett és általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

Esterházy cognacot

betegünknek alkalmaztuk és azt sikeresen használva mint kitűnő minőségűt és a francia Cognacokkal vetekedőt a legjobban ajánljuk.

Dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár. Dr. Stillre Bertalan egyetemi tanár. Dr. Réczey Imre egyetemi tanár. Dr. Pertik Ottó egyetemi tanár.
Dr. Kétly Károly egyetemi tanár. Dr. Angyán Béla egyetemi tanár. Dr. Poór Imre kir. tanácsos, egy. tanár. Dr. Báron Jónás egyetemi tanár.

AZ

Esterházy cognac

MINDEN ELŐKELŐ FÜSZER ES CSEMEGÉ-KERESKEDÉSBN KAPH TÓ.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

MINIMAX.

A legtöbb tüzesetek a nyári idényben esnek. — Ha minden háznál, üzlethel iségben, műhelyben, szállodákban csak egy

MINIMAX

tűzoltó készülék volna, nagy tűzkárok lennének elkerülhetők — Minimax szab. tűzoltó készülékek egyedüli raktára

TOTH GYULA

vaskereskedő, DEBRECEN, Városháza.

MINIMAX.

Benkő sorsjegye

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI

1/8 K1.50 — 1/4 K3 — 1/2 K6 — 1/1 K12.

BENKŐ BANK, BUDAPEST ANDRÁSSY ÚTÓ.

Sorsjegyeink Debrecenben kaphatók: Almódy Sándor Batthányi u. 12. — Berger Dezső fűszerk. Kossuth u. 55. — Könyves Tóth tájtékipák. Kistemplom bazár. — Özv. Nagy Ferencné Piac u. 2. — Schwartz Dániel tájtékipa metsző.

Debrecen nyomtatott László József könyvnyomdájában